

بسمه تعالی

امتحانات تجدیدی - مرداد ۱۳۸۸

مرکز مدیریت حوزه علمیه قم
معاونت آموزش
مدیریت امتحانات

*	**

شماره پرونده:			
پایه :	۳	موضوع :	بلاغت
تاریخ :	۲۰/۵/۸۸	ساعت :	۸
نتیجه:	به عدد	به مروف	
بازبینی:			

نام : نام خانوادگی : نام پدر :
متولد : شناسنامه : صادره :
شهرستان : مدرسه محل تمصیل :

نام کتاب : مختصر المعانی، از الباب التاسع فی الایجاز تا پایان کتاب

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. این قول زهیر: «و عرّی أفراس الصبا و رواحله»، مثال برای ... است.

أ. استعاره تخیلیه ☐ ب. مجاز مرکب ☐ ج. استعاره بالکنایه ☐ د. ما یحتمل التحقیقیه و التخیلیه ☐

۲. در مثال‌های «النحو فی الکلام کالمح فی الطعام» و «هذا القميص مثل ذاک فی کونهما کرباساً»، وجه شبه عبارت است از ....

أ. کون القلیل مصلحاً و الکثیر مفسداً - نوعیت ☐
ب. الصلاح بإعمالهما و الفساد بإهمالهما - نوعیت ☐
ج. الصلاح بإعمالهما و الفساد بإهمالهما - جنسیت ☐
د. کون القلیل مصلحاً و الکثیر مفسداً - جنسیت ☐

۳. در مثال‌های «رعینا الغیث»، «یجعلون أصابعهم فی آذانهم» و «إِنّی أرانی أعصر خمرأ»، علاقه مجاز، به ترتیب عبارت است از «تسمیه الشیء بإسم ..»، «تسمیه الشیء بإسم ..» و «تسمیه الشیء بإسم ..».

أ. مسببه - جزئه - محلّه ☐
ب. سببه - کلّه - محلّه ☐
ج. مسببه - جزئه - مایوول إلیه ☐
د. سببه - کلّه - مایوول إلیه ☐

۴. در تشبیه «علم به نور» و «عطر به خلق شخص کریم»، به ترتیب، مشبّه به ... است.

أ. عقلی، عقلی ☐ ب. حسّی، عقلی ☐ ج. عقلی، حسّی ☐ د. حسّی، حسّی ☐

تشریحی:

۱. «توشیع» را در لغت و اصطلاح تعریف نمایید.

۲. تشبیه مشروط را در قالب مثال توضیح دهید.

* «لإستعاره تقسیم آخر باعتبار الجامع وهو أنّها أمّا عامیه أو خاصیه».

۳. استعاره عامیه و خاصیه را با مثال تبیین نمایید.

* «وجوه تحسين الكلام ضربان: معنویّ أى راجع الى تحسين المعنى أولاً وبالذات وإن كان قد يفيد بعضها تحسين اللفظ أيضاً ولفظی».

۴. با توجه به متن فوق، سه وجه وجه تحسين معنوی را همراه با مثال توضیح دهید.

* «الكنایة فى الاصطلاح لفظ أريد به لازم معناه مع جواز ارادته معه فظهر أنه تخالف المجاز من جهة ارادة المعنى الحقيقى مع ارادة لازمه».

۵. کنایه را تعریف کنید. فرق آن با مجاز را بیان نمایید.

۶. اقسام کنایه را با توجه به نوع مطلوب نام ببرید.

* «الحقیقة هى الكلمة المستعملة فيما وضعت له فى اصطلاح التخاطب».

۷. هر یک قيود تعريف چه چیزهاى را خارج می کند؟

۸. طبق بیان خطیب قزوینى، استعاره بالکنایه و استعاره تخیلیه را در مثال «إذ المنية أنشبت أظفارها الفيت كلّ تميمة لا تنفع» بیان نمایید.

۹. ارکان تشبیه را در ضمن یک مثال توضیح دهید.